

Monumentnummer*: 506489

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 26 februari 1997
Kadaster deel/nr 82698/3

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
De Rijk Alkmaar Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
De Rijk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
De Rijk B 953

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig POST-/TELEGRAAFKANTOOR MET DIRECTIEWONING, gebouwd in 1904-1905 door de aannemers de gebr. Brouwer naar het ontwerp van de rijksbouwmeester C.H. Peters. Peters was rijksbouwmeester van 1876 tot 1915 en heeft in deze functie vele postkantoren ontworpen. Het voormalig post-/telegraafkantoor met directiewoning, gebouwd in eclectische trant is gesitueerd op de rooilijn aan de zuidzijde van de Rechtestraat in de dorpskern van De Rijk, een door het rijk beschermd dorpsgezicht. Oorspronkelijk waren er aan de zuidzijde enkele houten bergingen gebouwd. Bij de verbouwing tot woonhuis in 1987-1988 zijn de telegraaftoren en de luiken (behalve op begane grond aan westzijde) verwijderd en een steiger, terras en hek toegevoegd. De bakstenen terreinafscheiding met deur aan de oostzijde is niet origineel.

Omschrijving

Op rechthoekige plattegrond gebouwd voormalig post-/telegraafkantoor met directiewoning, met uitbouw aan de zuid- en oostzijde, opgetrokken uit rode baksteen op uitgemetselde plint en bestaande uit kelder, twee bouwlagen en een kapverdieping. Het hoofdgebouw wordt afgesloten door een zadeldak op gesneden consoles met de noklijn evenwijdig aan de straat. De topgevel aan de zuidoostzijde bevindt zich onder een overstekend zadeldak op gesneden consoles met de noklijn haaks op de straat. De uitbouw aan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de oostzijde en twee volumes aan de zuidzijde worden afgesloten door een lessenaarsdak. De dakvlakken, bedekt met grijze kruispannen, zijn voorzien van geprofileerde windveren met rozetten. Aan de noord- en westzijde staat een schoorsteen met beëindiging in baksteen-ornamentiek. Op het noordelijke dakvlak bevinden zich twee dakkapellen onder ver overstekend dakvlak, bedekt met grijze leien en piron. Vensterdorpels, afzaat, sluitstenen van de segmentbogen boven de deuren in de noordgevel, treden en brievenbus zijn uitgevoerd in hardsteen. Kenmerkend zijn voorts de gesmede sierankers en de boogtrommels met baksteen mozaïek. De, in segmentbogen gevatte, T- schuifvensters op de eerste twee bouwlagen hebben een driedelig bovenlicht, op de zolderverdieping een tweedelig bovenlicht. In de topgevels bevinden zich twee smalle vensters ter weerszijden van een blind boogveld op doorlopende dorpel. De voorgevel (N) is ingedeeld in zeven, door lisenen gescheiden, traveeën met in elke travee een ventilatie opening op kelderniveau. De lisenen vormen aan de bovenzijde segmentbogen. In de vijfde travee van links bevindt zich een paneel deur onder driedelig bovenlicht, bereikbaar via drie treden; in de uitbouw aan de oostzijde een tweede paneel deur in geprofileerde rondboog. De linker zijgevel (O) bevat een uitbouw met in de oost- en zuidgevel een smal schuifvenster. In de oostgevel van het hoofdvolume is op de eerste twee bouwlagen, echter niet in één lijn, een schuifvenster geplaatst, in topgevel voornoemd vensterelement. In de oostgevel van het volume van één bouwlaag onder lessenaarsdak bevindt zich een deur met aan weerszijden een vierkant venster. In de oostgevel van het volume van twee bouwlagen aan de zuidzijde bevindt zich een klein venster op de verdieping. De rechter zijgevel (W) heeft op de begane grond links openslaande deuren onder tweeledige bovenlichten, afgesloten door segmentboog, geplaatst in een groter boogveld en bereikbaar via houten, brede trap. Rechts op de begane grond zijn twee schuifvensters geplaatst beide met luiken. Op de verdieping is links en rechts een schuifvenster geplaatst en onder de topgevel voornoemd vensterelement. De achtergevel (Z) bevat in het gedeelte onder de topgevel op de begane grond een deur met raamrooster, links en rechts van een vierkante, horizontaal afgesloten uitbouw, welke reikt tot en met de verdiepingscheiding en voorzien is van twee kleine vensters. Op de verdieping bevinden zich de glas-in-lood ramen van het trappenhuis, in de topgevel voornoemd vensterelement. In het twee bouwlagen tellende volume onder lessenaarsdak zijn twee vensters op de begane grond en de verdieping geplaatst. De vensters op de verdieping hebben een rechte afsluiting en bevinden zich onder de dakrand. In de zuidgevel van het lage volume bevindt zich een klein venster.

Waardering

Het voormalige post-/telegraafkantoor met directiewoning is van algemeen belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van overheidsarchitectuur uit het begin van de 20ste eeuw in eclectische trant. Het pand heeft ensemblewaarde door de beeldbepalende ligging aan de Rechtestraat in de dorpskern van De Rijp.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Overheidsgebouw

Functie

Postkantoor

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument